

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבנ"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

ש"פ נשא, י"ד סיון, ה'תשל"ב

חלק א – יוצא-לאור לש"פ נשא, י"ב סיון, ה'תשע"ט

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ותשע לבריאה

צדי"ק שנה לנישואי כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית זי"ע

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו

כ"ק אדמו"ר זי"ע

ולעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ת עוסק בצ"צ רב פעלים הרב נחמן ז"ל

בהרה"ח ר' פינחס ז"ל

סודאק

שליח כ"ק אדמו"ר זי"ע במדינות אנגלי' והסמוכות לה

במשך חמישים וחמש שנה

נפטר י"ז סיון, ה'תשע"ד

ת' נ' צ' ב' ה'

נדפס על ידי ולזכות משפחתו שיחיו

לאריכות ימים ושנים טובות ובריאות

ולזכות השלוחים, אני"ש, התמימים ותומכי המוסדות

ד"בית ליובאוויטש" במדינות אנגלי'

ב

בי"ה, אי מ"ח תשי"כ
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת שמים
מוה' שמעון גד שי

שלום וברכה!

לאחרי הפסק ארוך, נתקבל מ'י מכ"ה תשרי עם הפ"י המצורף, שיקרא בעת רצון על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, ויהי רצון שיבשר טוב בכל אותם העניינים אודותם כותב, ובודאי משתדל להשפיע על ... בכל הדרכים האפשריים בדרכי נועם ובדרכי שלום, אף כי בתקיפות המתאימה. והרי דברים היוצאים מן הלב סו"ס נכנסים אל לב השומעים, וכנראה גם במוחש. וזכות עבודתו בחינוך על טהרת הקדש בביה"ס אשר על שם כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע נשיא ישראל, בודאי שתעמוד לו ולזוגתו תחי' למילוי משאלות לבבם לטובה.

בברכה לבשו"ט בכל האמור

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
א. קווינט, מזכיר

נ.ב. בטח קבל מכתבי בברכת השנה.

ב

מצילום האגרת. נדפסה בתשורה (אליטוב, תשע"ח).
מוה' שמעון גד: אליטוב, קרית גת. אגרות נוספות אליו — לעיל אגרת הקודמת, ובהנסמן בהערות שם.
דברים היוצאים מן הלב .. נכנסים אל לב השומעים: ראה ס' הישר לר"ת שי"ג. הובא בשל"ה
סט, א.

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ נשא, י"ב סיון הבעל"ט, הננו מוציאים לאור חלק ראשון מהתוועדות ש"פ נשא, י"ד סיון, ה'תשל"ב, הנחה בלתי מוגה (חלק שני י"ל אי"ה לש"פ בהעלותך).

*

בתור הוספה — מכתבים (תדפיס מכרכי אגרות קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

תשלומין דחה"ש, ה'תשע"ט,
צדי"ק שנה לנישואי כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית נ"ע זי"ע,
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2019 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5779 • 2019

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס

The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

הוספה

בי"ה. טו' מני"א תשט"ז
ברוקלין

האברך שמעון שי'

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מכ"ז תמוז וה' מני"א ולפלא שאינו מזכיר דבר בהנוגע לפעולתו בהכתה בה מדריך ולומד, ובטח ימלא בהזדמנות הבאה. ובהנוגע להסתדרותו מכאן ולהבא, ימשיך לימודו בחפץ וברצון בישיבת תומכי תמימים בלוד, ותקוים בו הבטחת רז"ל יגעת ומצאת. וימצא הרבה יותר ממה שמשער, ובלבד שיקיים התחלת ההבטחה, יגעת. ומובן שימשיך גם בלימוד כתה – מתאים להוראת הנהלת הישיבה.

בודאי נפגש עם השלוחים שליט"א מכאן, ויה"ר שגם פגישה זו תכניס בו חיות בעבודת הבורא בכלל, ובהתמדה בלימוד תורת הנגלה ותורת החסידות ביחוד.

ברכה לבשו"ט

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
א. קווינט, מזכיר

מצילום האגרת. נדפסה בתשורה (סויסא, תשע"א; אליטוב, תשע"ח).
האברך שמעון: אליטוב, לוד. אגרות נוספות אליו – אג"ק חכ"ז אגרת יקפו (ע' קצה), ובהנמסן בהערות שם. לקמן אגרת הבאה.
הבטחת רז"ל יגעת ומצאת: מגילה ו, ריש ע"ב.
השלוחים שליט"א מכאן: ראה מבוא לאג"ק ח"ג ע' 11 ואילך.

בס"ד. שיחת ש"פ נשא, י"ד סיון, ה'תשל"ב.

בלתי מוגה

כ"ק אדמו"ר שליט"א קידש על היין.

א. בבואנו זה עתה מ"זמן מתן תורתנו", יש להדגיש שענין התורה הוא כמ"שי' "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום", ובפירוש רש"י: "לא יהיו בעיניך .. אלא כחדשה", "בכל יום יהיו בעיניך כחדשים"², ובלשון התניא³: "התורה היא נצחית".

וענין זה הוא בנוגע לכל פרט שבתורה, שכל תיבה ואות שבתורה הו"ע נצחי [כמובן מזה שבס"ת נוגע כל אות, שבה תלוי' כשרות הס"ת כולה⁴], וכ"ש ענין שלם בתורה, וכ"ש ענין שעל שמו נקראת פרשה שלימה בתורה, הרי זה בודאי ענין נצחי.

ובפרט בבוא הזמן שבו קורין ענין זה בפרשת השבוע, החל מלימוד חלק בפרשה בכל יום מצד התקנה דשיעורי חת"ת, ועד לקריאת הפרשה כולה ביום השבת, ובנדו"ד, פרשת נשא, שהתחלתה "נשא את ראש בני גרשון", ועל שם זה נקראת הפרשה כולה (וכל השבוע) בשם "נשא" (שכולל את כל עניני הפרשה), ובפרט בקביעות שנה זו שלומדים פרשת נשא במשך ב' שבועות⁵ – הרי בודאי שזהו ענין נצחי והוראה נצחית בכל הזמנים והדורות כולם.

ב. אבל לכאורה אינו מובן: במה מתבטאת נצחיות הענין של "נשא" – בה בשעה שזהו ציווי חד פעמי לאותו זמן בלבד?

ובהקדמה – שבדרך כלל יש כמה אופנים בעניין הציוויים: יש ציווי חד-פעמי, יש ציווי למשך זמן, ויש ציווי שהוא נצחי על כל הזמנים.

ובנוגע לציווי על המנין – הנה:

מנין כל בני' הי' כמה פעמים⁶, ועד שבזמן שביהמ"ק הי' קיים היו כל אחד מישראל נותן בכל שנה מחצית השקל, וע"פ סכום השקלים ידעו את מנין בני' (כמ"ש בפרשה ששמה דומה לפרשת נשא – פרשת תשא⁷);

(1) ואתחנן ו, ו. נוב"י מהד"ת או"ח סק"ט. אבנ"ז יו"ד ח"ב
(2) ראה שו"ע אדה"ז או"ח סס"א ס"ב. ששע"א. וראה גם תו"מ חנ"ט ע' 96. וש"נ.
(3) רפ"ז.
(4) ראה זח"ג ע"א, א. תקו"ז תכ"ה. שו"ת
(5) בחו"ל (המור"ק).
(6) ראה במדב"ר פ"ב, יא. וש"נ.
(7) בתחלתה.

אבל מנין הלויים — כמ"ש בפרשתנו¹¹ "נשא את ראש בני גרשון", ו"בני מררי", וכן מנין בני קהת שמתחיל בסוף הפרשה הקודמת: "נשא את ראש בני קהת", ומסתיים בפרשתנו¹² — הרי הצייווי למנותם והמנין עצמו הי' רק פעם אחת: "באחד לחודש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים"¹⁰, ולא מצינו שמנו אותם פעם נוספת. ואינו מובן: איך אפשר לומר שזהו ענין נצחי — בה בשעה שזהו ענין שהי' פעם אחת בלבד, היפך הנצחיות?!

ג. והביאור בזה¹¹:

גם הענינים שבתורה אשר בגשמיות אינם בזמננו — נמצאים הם גם עכשיו ברוחניותם. והרי הרוחניות היא העיקר, והיא המקור והשורש שממנה נמשך הענין בגשמיות¹². ובלשון רבינו הזקן בתניא¹³: "שנשתלשלו מהן". וכמו בכללות הענין דמ"ת — שהלשון "מתן תורה" מורה שהתורה ניתנה ע"י הקב"ה מלמעלה, ומשם נמשכה ובאה למטה. ויובן מכמו שהוא באדם למטה:

התחלת כל דבר היא מענין התענוג, ומזה נמשכים כל הענינים שלאח"ז עד לעשי' בפועל — שהרי העשי' בפועל באה לאחרי המחשבה על זה בשכלו, וסיבת המחשבה בשכלו היא בגלל התענוג שיש לו בדבר, ומשם נמשך מדרגא לדרגא, עד שבא לעשי' בפועל.

ועוד זאת, שגם לאחרי שהענין בא בעשי' בפועל, הרי הוא קשור עם התענוג שהי' אצלו בענין זה קודם העשי', והראי', שהעשי' פועלת את ענין התענוג. וכידוע בענין "סוף מעשה במחשבה תחילה"¹⁴, שבסוף המעשה ישנה תחילה המחשבה, שהו"ע התענוג וכו', אלא שכדי שימשך התענוג בפועל הרי זה צריך לעבור ע"י המחשבה והדיבור עד למעשה.

וכן הוא בסדר בריאת העולם — שבסיום הבריאה נאמר "וירא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד"¹⁵, ועי"ז נעשה "ויכולו השמים"¹⁶, מלשון כליון ותענוג¹⁷, והיינו, שלאחרי גמר הבריאה נעשה אצל הקב"ה כביכול ענין התענוג בפועל. והרי התעוררות תענוג זה הוא הסיבה שבגללה

וכיון שרש"י לא בא לבאר סמיכות הפרשיות, עכצ"ל, שענין זה מובן בפשטות גם ללא דברי הגמרא הנ"ל. וא"כ, מהו הביאור בזה?

יג. וכן צריך להבין טעם סמיכות פרשת גוזל ונשבע על שקר לפרשת שילוח צרוע וכו' מן המחנה — שרש"י אינו מבאר זאת. ואדרבה — לפי פירוש רש"י מתחזקת יותר הקושיא על סמיכות הפרשיות:

לכאורה הי' אפשר לומר, שאין קשר ושייכות בין פרשת גוזל ונשבע על שקר לפרשת שילוח מן המחנה, אלא שכיון ששניהם נאמרו באותו זמן, נכתבו בסמיכות זל"ז.

אבל רש"י שולל זאת — כיון שמפרש ש"פרשת גוזל ונשבע על שקר היא האמורה בפרשת ויקרא¹⁸, ומעלה מעל בה' וכחש בעמיתו וגו', ונשנית כאן בשביל שני דברים שנתחדשו בה וכו"¹⁹, ועפ"ז מתחזקת יותר השאלה על סמיכות הפרשיות, כיון שאין שייכות ביניהם לא מצד תוכן הענין ולא מצד זמן אמירתן.

וא"כ, הי' רש"י צריך לבאר טעם סמיכת הפרשיות.

יד. וכן צריך להבין טעם סמיכת פרשת שילוח מן המחנה לפרשת פקודי הלויים, שרש"י לא מבאר.

וגם כאן מתחזקת השאלה ע"פ פירוש רש"י²⁰ ש"פרשה זו נאמרה ביום שהוקם המשכן", שמזה מובן, שנוסף לכך שאין שייכות ביניהם מצד תוכן הענין, אין שייכות ביניהם גם מצד זמן אמירתן, כיון שנאמרו בזמנים שונים: פרשת שילוח טמאים — בר"ח ניסן (יום שהוקם המשכן), ואילו פרשת הפקודים נאמרה בר"ח אייר, כמ"ש בהתחלת פ' במדבר: "באחד לחודש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים". ואעפ"כ לא מבאר רש"י טעם סמיכות הפרשיות.

וגם צריך להבין: מדוע צריך רש"י לומר ש"פרשה זו נאמרה ביום שהוקם המשכן" — למאי נפק"מ שהי' זה בר"ח ניסן דוקא?

וכמדובר כמ"פ שכל הענינים שבפירוש רש"י צריכים להיות מובנים בפשטות הכתובים, כולל גם הענינים שרש"י לא מבאר, אם בגלל שסומך על שביאר כבר לפניו, או בגלל שמוכנים מעצמם. וכפי שיתבאר לקמן.

* * *

(70) שם, ב.

(68) ה, כא.

(69) פרש"י פרשתנו שם, ו.

(13) רפ"ג.

(14) פיוט "לכה דודי". וראה במאמר

שנאמר בהתועדות פ"ד (לעיל ע'...). וש"נ.

(15) בראשית א, לא.

(16) שם ב, א.

(17) ראה אוה"ת עה"פ (כך א — מב, ב

ואילך. כך ג — תקח, א ואילך).

(8) במדבר ד, ב.

(9) ד, לד ואילך.

(10) ר"פ במדבר.

(11) ראה גם לקו"ש הנסמן לקמן ס"ה

(משיחה זו).

(12) ראה גם לקו"ש חכ"ג ס"ע 37 ואילך.

וש"נ.

ואין לומר שבפשטות הכתובים אין מקום לשאלה "למה נסמכה כו", ורש"י מבאר זאת רק במקום שיש על זה ביאור בדרך הפשט — כי גם בנוגע לסמיכות דברכת כהנים לנזיר יש ביאור ע"ד הפשט, כדברי הגמרא⁶⁰: "למה נסמכה פרשת כהן מברך לפרשת נזיר, לומר, מה נזיר אסור ביין, אף כהן מברך אסור ביין".

ועכצ"ל, שהסמיכות דפרשת ברכת כהנים לפרשת נזיר מובנת בפשוטו של מקרא עד כדי כך שבן לחמש מקרא אינו זקוק לפירוש רש"י, כיון שמבין זאת מעצמו. וצריך להבין, מהי ההסברה הפשוטה על זה בפשטות הכתובים?

יב. ונוסף על האמור בנוגע לפרשיות שלאחרי פרשת סוטה — מתעוררת השאלה גם בנוגע לפרשיות שלפני פרשת סוטה:

לפני פרשת סוטה נאמרה פרשת גוזל ונשבע על שקר, שצריך להשיב לאשר אשם לו, "ואם אין לאיש גואל .. האשם המושב לה' לכהן"⁶¹, ובהמשך לזה נאמר⁶² "וכל תרומה גו' אשר יקריבו לכהן וגו'". ומבואר בגמרא⁶³ "למה נסמכה פרשת סוטה לפרשת תרומות ומעשרות, לומר לך, כל שיש לו תרומות ומעשרות ואינו נותן לכהן, סוף נצרך לכהן על ידי אשתו, שנאמר⁶⁴ ואיש את קדשיו לו יהיו, וסמך ל' איש איש כי תשטה אשתו"⁶⁵, וכתב⁶⁶ והביא האיש את אשתו וגו'".

וכיון שיש ביאור על סמיכות הפרשיות המובן בפשטות הכתובים — הי' רש"י צריך לבאר זאת.

וקושיא זו מתחזקת יותר — כשרואים רש"י מביא את דברי הגמרא הנ"ל, אבל לא בתור ביאור על סמיכות הפרשיות, אלא כדי לתרץ שאלה אחרת:

רש"י מתעכב על מ"ש⁶⁵ "איש איש כי תשטה אשתו" — דלכאורה⁶⁷, לא הוה ל' להתחיל הפרשה באיש, אלא באשה, לומר אשה כי תשטה וגו', שהיא העיקר כו', ולמה נאמר "איש איש כי תשטה אשתו" — ומבאר, שתיבת "איש" באה בהמשך ל"איש" שנזכר בסוף הפרשה הקודמת: "מה כתוב למעלה מן הענין, איש את קדשיו לו יהי', אם אתה מעכב מתנות הכהן, חייך שתצטרך לבוא אצלו להביא לו את הסוטה".

הי' כל ענין הבריאה, כמארוז"ל¹⁸ ש"נתאוה הקב"ה להיות לו (ית"19) דירה בתחתונים", שזהו ענין התענוג, ובלשון רבינו הזקן²⁰: "אויף אַ תאוה איז קיין קשיא"; אלא שהתענוג בפועל נעשה לאחרי גמר הבריאה.

ומכל זה מובן שבכל דבר גשמי ישנו ענין רוחני — כמו התענוג, שאינו דבר גשמי שאפשר למשש בידים, אלא ענין רוחני, שנמשך גם כשהדבר בא בעשי' בפועל בגשמיות.

וכן הוא בנוגע לענין ד"נשא את ראש בני גרשון וגו'", שנוסף על הענין כפי שהוא בגשמיות, ישנו גם הענין כפי שהוא ברוחניות. אלא שהי' זמן שבו היו שני הענינים, הן בגשמיות והן ברוחניות, אבל גם לאח"ז, כשהענין אינו קיים בפועל בגשמיות, ישנו עדיין הענין ברוחניות באופן נצחי, הוראה לדורות. ובפרט בבוא הזמן שבו קורין ענין זה בתורה, הרי בודאי ישנו הענין ברוחניות כפי שהי' בשעתו.

וכפי שיתבאר לקמן — ע"פ המבואר בלקוטי תורה, תורה אור ודרך מצוותיך — איך שייך הענין ד"נשא את ראש בני גרשון וגו'" — גם עתה, ברוחניות הענינים.

ד. ויה"ר שע"י קיום הענין ד"נשא את ראש בני גרשון וגו'" כפי שהוא עתה ברוחניות — נבוא לקיום ענין זה בפועל בגשמיות.

וכפי שאומרים "יהי רצון מלפניך .. שיכנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך"²¹, והיינו, שיש לקיים לכל-הפחות את הענינים שיכולים לקיים עתה, כפי שהם ברוחניות, בתורה ("חלקנו בתורתך"), שזהו באופן ד"נשלמה פרים שפתינו"²², ומזה נבוא לקיום ענינים אלו בפועל בגשמיות, כשיכנה ביהמ"ק.

ולא עוד אלא שאז יתקיימו ענינים אלו באופן נעלה יותר מכמו שהי' פעם, כיון שאז יהי' אמיתית הענין ד"כמצות רצונך"²³.

וכמו"כ יהי' אז מנין בנ"י — מנין העשירי⁶ — ע"י משיח צדקנו, יבוא ויגאלנו בקרוב ממש.

* * *

ה. ביאור ענין מנין הלויים לעבודת המשכן, שע"ז נעשו דבר

18) ראה תנחומא פרשתנו טז. ועוד. תניא 21. ועוד.
רפ"ו. ובכ"מ. (21) אבות פ"ה מ"כ.
19) ראה תו"מ — רשימת היומן ע' שכה. (22) הושע יד, ג.
וש"נ. (23) נוסח תפלת המוספין. וראה תו"ח
20) אוה"ת בלק ע' תקצז. המשך תרס"ו ר"פ ויחי. ובכ"מ.
בתחלתו. סה"מ תש"ב ע' 34. לקו"ש ח"ו ע'

64) שם, יו"ד.

65) שם, יב.

66) שם, טו.

67) ראה גו"א ושפ"ח כאן.

60) תענית כו, ב.

61) פרשתנו ה, ח.

62) שם, ט.

63) ברכות סג, א.

חשוב, שלא זו בלבד שה"מדבר" אשר "לא" 24 ישב אדם (העליון²⁵) שם²⁶ לא יפעול עליהם, אלא אדרבה, שיהפכוהו ל"ארץ" 27 נושבת²⁸ (שזהו טעם ענין מסעות בני²⁹ במדבר³⁰ במשך ארבעים שנה³¹), וההוראה מזה לכל אחד מישראל³², שגם מי שנמצא במקום שהוא מדבר שמים, עליו לדעת שמ"ה' מצעדי גבר כוננו³³, כדי לעשות שם דירה לו ית';

ועד"ז בנוגע לעבודת האדם עם עצמו, שגם אם עד עתה ה' בבחי' מדבר³⁴, יש ללמוד מבני לוי (שענינם שייך ל"כל איש ואיש .. אשר נדבה רוחו וכו'³⁵), שנעשו נושאי המשכן בהיותם בני שלושים ומעלה;

(24 ירמי' ב, ו. 25 לקר"ת פרשתנו כ, ג. ובכ"מ. 26 וענינו בעבודה — שלא מאיר שם אלקות, ואפילו אם מרגישים שיש מציאות של אלקות, הרי זה רק בבחי' מקיף (ע"ד "קרו לי אלקא דלקיאי" (מנחות בסופה)), ואין זה בבחי' התיישבות באופן של קביעות (כי אם מזמן לזמן, ב"צת רצון" כו') — שזהו הדיוק "ישב", אין ישיבה אלא לשון עכבה". 27 בשלח טז, לה. 28 ע"ז שפועלים ב"מדבר" הענין ד"סיני" — כדאיתא בגמרא (שבת פט, א"ב) "שירדה שנאה לאומות העולם עליו", שהכוונה בזה, לשנאה לכל עניני אוה"ע כפי שהם (קודם עבודת הביוריים) באופן של גוי"שקייט*, שמיד כשרואה אותם, ללא צורך בהתבוננות, הרי הוא שונא אותם כו' — שזהו כללות הענין ד"סור מרע"; וע"ז עושים ממנו אח"כ "הר האלקים" (שמות ג, א. ועוד), שממשיכים בו אלקות, ועד שנעשה הר שעליו נותן הקב"ה את התורה — שזהו כללות הענין ד"עשה טוב". 29 ששים ריבוא — שזהו שלימות מספר בני אדם, שזהו הטעם ש"הרואה אוכלוסי ישראל (חיל גדול של ששים רבוא) אומר ברוך חכם הרוזים, שאין דעתם דומה זה לזה וכו'" (ברכות נח, רע"א (ובפרש"י)).

(* משא"כ בנוגע לאוה"ע כפשוטם — שעליהם צריך לפעול שיקיימו ד' מצוות שלהם, שע"ז נעשים מ"חסידי אומות העולם" ש"יש להם חלק לעוה"ב" (רמב"ם הל' תשובה פ"ג ה"ה. הל' עדות פ"א ה"ה. הל' מלכים פ"ח ה"א).

(30 אף שכמה מסעות היו במקום ישוב, כמו "ויבואו אלימה ושם שתים עשרה עינות מים ושבעים תמרים" (בשלח טו, כז). 31 אף שלא היה צורך במשך זמן ארוך כ"כ כדי לעבור את המדבר ולהגיע לא"י (ובפרט שמצינו שהלכו מהלך י"א יום בג' ימים (פרש"י ר"פ דברים)), ולכן לא הוצרכו ללכת כל הזמן, ועד שישבו בקדש ימים רבים — י"ט שנה (פרש"י שם ב, מו). 32 כשם שכללות הענין דמ"ת הוא בנוגע לכל אחד מישראל ביחוד, כמ"ש "אנכי ה' אלקיך", לשון יחיד (יתרו כ, ב. וביל"ש עה"פ (רמז רפ)).

(33 והמשך הכתוב (תהלים לו, כג): "ודרכו יחפץ" — ע"ד מ"ש (וירא יח, יט) "ושמרו דרך הוי'", וכפי שמבאר אדמו"ר האמצעי (ביאורו" ר"פ וישלח) שענין הדרך הוא לחבר פינה נדחת עם היכל המלך, וע"ז ממשיכים לשם את המלך כו'. וע"ז מקיים הציווי (נצבים ל, יט) "ובחרת בחיים" (שאף שיש לו בחירה חפשית, ניתן לו הכח לבחור בחיים), כולל גם — להמשיך חיות (חיים) בכל מקום, גם בדומם, שמצד עצמו אין בו חיות, אך ע"י תומ"צ נמשך בו חיות, וכפי שמצינו גם בהלכה שיש חילוק בדבר הדומם בין קודם עשיית המצוה ולאחרי עשיית המצוה, שע"י המצוה הנעשה הדומם מציאות אחרת לגמרי (ראה לקו"ש חט"ז ע' 213 ובהנסמן שם).

(34 וטוען ש"אין חבוש מתיר עצמו" (ברכות ה, ב. וש"ג).

(35 רמב"ם הל' שמיטה ויובל בסופן.

ועד שבאים למ"ש בסיום המסכת: "ענוה מביאה לידי יראת חטא, ויראת חטא מביאה לידי .. רוח הקודש .. תחיית המתים .. ע"י אליהו הנביא", שיבשר טוב — הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, בקרוב ממש.

* * *

י. מאמר (כעין שיחה) ד"ה ביום השני הקריב נתנאל בן צוער גוי (הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א).

* * *

יא. בנוגע ללימוד פירוש רש"י על התורה — דובר בהתוועדויות הקודמות⁵⁸ אודות הדיוק בפירוש רש"י לא רק ביתיר אלא גם בחסר, היינו, שכשם שרש"י לא כותב תיבות מיותרות, אלא כל תיבה בפירושו נוגעת להבנת הענין, כך גם לא חסר מאומה בפירוש רש"י, אלא כל מה שקשה לבן חמש בלימוד פשטות המקרא מבהיר רש"י בפירושו.

וכיון שכן, הנה במקום שמתעוררת שאלה אצל הבן חמש למקרא, ורש"י אינו מבאר מאומה, יש צורך בביאור מדוע רש"י לא מתעכב על זה.

מניין יודעים שיש שאלה אצל הבן חמש למקרא? — הנה לכל לראש יכולים לבחון זאת... וגם, כשרואים ששאר פשטני המקרא מתעכבים על זה, ובפרט כשרש"י בעצמו שואל שאלה דומה במקום אחר, ועאכו"כ בפרשה זו עצמה, ואעפ"כ אינו מתעכב על אותה שאלה במקום זה.

ובכן:

בהתחלת פרשת נזיר⁵⁹ שבאה לאחרי פרשת סוטה — שואל רש"י: "למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה", ומתרץ, "לומר לך, שכל הרואה סוטה בקלקולה, יזיר עצמו מן היין".

ועפ"ז אינו מובן: מדוע לא מבאר רש"י בנוגע לפרשת ברכת כהנים שבאה לאחרי פרשת נזיר, מהו הטעם שנסמכה פרשת ברכת כהנים לפרשת נזיר? — כשם שבן חמש למקרא זקוק לביאור למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה (והרא"י, שרש"י שואל שאלה זו ומתרצה), כמו"כ צריך ביאור למה נסמכה פרשת ברכת כהנים לפרשת נזיר. ורש"י לא מבאר זאת, ולא מתעכב על זה כלל!

(58 ש"פ שמיני ס" (לעיל ע' ...) וש"פ (59 פרשתנו ו, ב. במדבר ס" (לעיל ע' ...).

לחטא, ובמילא לא יכול להיות עניו (ועד"ז בנוגע ליראת חטא — אם ההצלה מן החטא היא רק פעולת כיסוי הראש ותפלה, או שהאדם עצמו נעשה ירא חטא)⁵⁶; ואילו הענוה דרבי ודמשה אינה ע"פ חשבון וטעם (מבחי' בינה), אלא ענוה בעצם (מבחי' הכתר). ולכן, ר"נ שהי' מחסידיי כבל סובר שכוונת המשנה לבחי' הענוה שמצד הכתר (שלזה באים ע"י אופן הלימוד דבבלי דוקא), שבטלה משמת רבי — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס בלקו"ש ח"ג ע' 31 ואילך.

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א:)

ומכל הנ"ל צריכה להיות הוראה בנוגע לענין הענוה ויראת חטא (שלכן מספרת לנו הגמרא אודות דברי ר"נ ור"י, כיון שהדבר נוגע לנו) — שאע"פ ש"מי הוא זה ואיזהו אשר ערב לבו לגשת כו"י⁵⁷, להידמות לדרגת הענוה דר"י ויראת חטא דר"נ, אעפ"כ, כיון שסיפרו לנו על זה, הרי זו הוראה אלינו שצריך להתנהג בדוגמתם.

וכאן רואים דבר נפלא: כיון שבמשך כל אריכות הזמן מימי רבי עד לימי ר"י ור"נ, לא היתה לאף אחד מעלת הענוה ויראת חטא בדוגמת רבי, עד שבאו ר"י ור"נ הרי מובן גודל מעלת הענוה ויראת חטא דר"י ור"נ. ואעפ"כ, לאחרי שהגמרא מספרת לנו שאצל ר"י ור"נ היתה מעלה זו, הרי זו הוראה שגם אצלנו שייך ענין זה, ודוקא ע"י נעשית ההכנה הנכונה לקבלת התורה, ובאופן שממשיכים זאת על כל השנה כולה, שנעשית שנת תורה וכו', ושנת הצלחה בכל הענינים.

56) בנוגע למקור ודוגמא להסברה הנ"ל בנגלה דתורה (ראה לקו"ש שבפנים ס"ז) — אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: ולא כמו אלו שחושבים שזהו ביאור ע"ד הדרוש בלבד*, אלא זהו ענין שקשור גם עם הלכה. והוסיף: על ענינים כגון-דא נאמר "דברי תורה עניים במקום אחד ועשירים במקום אחר" (ברייתא דל"ב מדות טו), כך, שממקום אחר יכולים למצוא ביאור במקום זה, ולא רק באופן של "די מחסורו", אלא גם באופן של עשירות (ראה כתובות סז, ב). ואין הדבר תלוי אלא ברצונו, כמארז"ל (ירושלמי פאה פ"א ה"א. ושמ"נ) על הפסוק (האזינו לב, מז) "כי לא דבר ריק הוא מכם", "ואם הוא ריק, מכם הוא".

57) לשון התניא פמ"ד (סג, א).

(* כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר, שמישהו

וההוראה מענינם של בני גרשון ובני קהת³⁶: גרשון, מלשון גירושין — סור מרע, ואח"כ קהת, מלשון אסיפה וקיבוץ — עשה טוב³⁷, כמשל תיקון דירת מלך בוד, שתחילה צריך לנקותה ואח"כ לסדר בה כלים נאים³⁸ —

הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס בלקו"ש ח"ג ע' 16 ואילך.

* * *

1. האמור לעיל (ס"ה) אודות החילוק בין בני גרשון לבני קהת, שהו"ע סור מרע ועשה טוב — מתבטא גם בחילוק שבין עבודת בני גרשון בנשיאת יריעות המשכן וקלעי החצר לעבודת בני קהת בנשיאת כלי המשכן³⁹.

ויש לבאר תחילה החילוק בין היריעות והקלעים לכלי המשכן: היריעות (וכן הקלעים) הקיפו את כל עניני המשכן, והיינו, שכל עניני המשכן, וכל העבודות שהיו בו, מעבודת יום חול רגיל ועד לעבודת יוה"כ"פ, היו מוקפים כולם יחד באותן יריעות, שיש בהם נקודה אחת שוה — להבדיל בין החוץ למשכן שלא יראו אפילו את הקודש, ע"י שהיריעות היו פרושים על המשכן מלמעלה כמו גג (להגן מפני עופות בלתי-רצויים וכו'); וכיון שכיסו גם את הקרשים, הרי הם גם בתור כותל (ועד"ז בנוגע לקלעי החצר, שענינם להבדיל מן החוץ כו').

ואף שביריעות עצמן היו חילוקים, הן החילוק שבין יריעות המשכן, שש משזר ותכלת וארגמן גו', ליריעות העזים וכו', והן החילוק בין חלק היריעות שכיסה את קדש הקדשים שבו הי' הארון לחלק היריעות שכיסה את אוהל מועד [וכפי שמצינו בנוגע לקרשים, שלאחרי הקדמת בתור כתלי המשכן, הנה אלו שעמדו במערב, ששם הי' קדש הקדשים, הוצרכו לעמוד תמיד במערב וכו'⁴⁰] — הנה חילוק זה אינו קשור לנקודה הכללית שהיא תכלית ומטרת היריעות.

ואילו כלי המשכן — יש חילוקים ביניהם, שהרי היו כמה כלים, ארון שולחן ומנורה וכו', ולכל כלי היתה עבודה ופעולה מיוחדת כו'.

2. וענין זה מתאים עם החילוק שבין "סור מרע" ל"עשה טוב":

סדר העבודה ד"סור מרע" הוא — לגרש את הרע (שזהו ענינו של

36) ראה לקו"ת פרשתנו כא, א. 37) ע"ד האמור לעיל (הערה 28) בענין (משיחה זו). 38) ראה ירושלמי שבת פ"ב ה"ג. 39) ראה גם לקו"ש שבפנים ע' 19. 40) ראה ירושלמי שבת פ"ב ה"ג. 38) ראה לקו"ת בלק ע, ג.

גרשון, מלשון גירושין). ובענין זה אין חילוקים; הדרך הכי בטוחה ובריאה היא — שבשמעו שיש דבר בלתי רצוי ששייך לרע, הרי הוא בורח ממנו, בהכריו, שזהו ענין שאינו שייך אליו, מבלי להכנס לחילוקים אם זהו ענין שמפריע לעבודת המנורה, המזבח או הכיור וכו', או ענין הקשור עם הגג, שדרכו יכולים להתעופף ענינים בלתי-רצויים שיבלבלו את מחשבותיו דיבוריו ומעשיו; אם הוא רק שומע שזהו דבר בלתי-רצוי, הרי הוא בורח ממנו.

ואע"פ שגם בענין דסור מרע יש חילוקים, כמובן מענין העונש שהוא לפי ערך וחילוקי בחי' הפגם שנעשה ע"י העבירה כו'⁴¹ — הנה עכשיו, כשצריך לברוח מן הרע, אין זה נוגע; לאחר זמן הוא יחשוב על חילוקי הדרגות, "יושב ושוקל במצוותי" של תורה"⁴², אבל לכל לראש עליו לברוח מן הרע, ובענין זה יש רק נקודה אחת (ללא חילוקים) — לברוח מדבר שהוא היפך רצון ה', שעל ידו יכול להיות נפרד ח"ו ממנו ית'.

וכמובן שעשיית דבר כזה היא היפך השכל, שלכן אמרו חז"ל⁴³ "אין אדם עובר עבירה אא"כ נכנס בו רוח שטות" (ואע"פ שענין זה נאמר בנוגע לעבירה חמורה — הרי מזה מובן גם בנוגע לכל העבירות, כיון שע"י כל עבירה נעשה פירוד מאלקות⁴⁴).

וכמובן ע"פ משל לאדם שמכניס אורח לביתו, שבודאי שבאותה שעה לא יעשה דבר שהוא היפך רצונו של האורח להכעיסו. ואם הדברים אמורים בנוגע לאורח שהוא אדם בערכו, עאכ"כ כאשר האורח הוא מלך, ומכ"ש כשמדובר אודות מלך מלכי המלכים הקב"ה שבא להתאכסן אצל הדיוט ושפל אנשים⁴⁵, שנעשה "אושפזיכן לגבורה"⁴⁶, הרי בודאי שלא יעשה דבר להכעיסו. — אם הוא אדם בעל שכל (ולא "בהמה", שעלי' אין קושיא...), לא יעשה דבר הפכי בפני המלך, ואפילו לא באופן ד"מחוי במחוג קמי מלכא כו"⁴⁷.

ומכל זה מובן שהעבודה ד"סור מרע" היא באופן שאין בה חילוקים — ע"ד ענין היריעות.

אמנם, בעבודה ד"עשה טוב" יש חילוקים בין מצוה אחת לחברתה כו'. וכמובן ממשל המלך, שמלבד הזהירות מהנהגה שהיא היפך רצון המלך (שבזה אין חילוקים, כנ"ל), צריך להגיש למלך כל מיני מאכלים

(41) ראה תניא פכ"ד בהגהה. (46) ראה שם פל"ד, ובהנסמך ב"מ"מ, (42) תנחומא עקב ב. דבי"ר פ"ו, ב. ועוד. הגהות והערות קצרות" לשם (ע' רי). וראה (43) סוטה ג, א. גם ספר הערכים חב"ד בערכו (כך ד' ע' שנא (44) תניא שם. ואילך). וש"נ. (45) ראה תניא פל"ג. (47) חגיגה ה, ב.

וכו', שבזה נוגע פרטי הדברים והחילוקים שביניהם. וזהו גם ענינם של כלי המשכן, שכל כלי קשור עם עבודה מיוחדת⁴⁸, כמו הארון, שצ"ל כלי ראוי ונאה בכדי ליתן בו הלוחות (תורה), וכן בנוגע לעבודת המנורה ועבודת המזבח — "לחמי לאישי"⁴⁹, שהו"ע לימוד התורה שנקראת לחם⁵⁰, וכיו"ב.

ח. וזוהי כללות ההוראה לכל אחד מישראל, ובפרט לצעירים שמתחילים את הסדר שלהם בחיים — שהעבודה צריכה להיות בשני הקוין דסור מרע ועשה טוב, ובסדר האמור כו'.

ובאופן כזה — אין להם מה לההתיירא מהעולם, ואדרבה: בכחם — בנקל יותר ממה שהם חושבים — לכבוש את העולם ולעשות ממנו דירה לו ית', ולעשות זאת מתוך שמחה וטוב לבב, שאז פועלת השמחה פריצת גדר⁵¹, להסיר את כל ההגבלות כו'.

וכך נעשית השנה כולה שנת תורה, וכן כל הפרטים שנימנו בכל אותיות הא"ב, עד לשנת גאולה, ע"י משיח צדקנו, בקרוב ממש.

* * *

ט. כאן המקום להמשיך בהמדובר בהתוועדויות של חג השבועות⁵², זמן מתן תורתנו", אודות סיום מסכת סוטה בענין ענוה ויראת חטא, ששייכים למ"ת: ענוה — כיון שתורה נמשלה למים, ש"אין מתקיימין אלא בפחות שבכלים"⁵³ — כלי חרס, שזה מורה על תנועת הביטול שעל ידה לוקחים את התורה, כמ"ש⁵⁴ "ונפשי כעפר לכל תהי' (ועי"ז) פתח לבי בתורתך"; ויראת חטא — כמארז"ל⁵⁵ "אם אין יראה אין חכמה", והיינו, שכדי לקבל ענין החכמה — לא חכמה סתם, אלא חכמת התורה — יש צורך בהקדמת ענין היראה.

המשך הסיום וההדרן — ביאור פלוגתת ר"י ור"נ אם יש עכשיו ענין הענוה, אם השמירה מן החטא ע"י לימוד התורה היא פעולת התורה בלבד, שלכן אין האדם מחזיק טובה לעצמו אלא הוא עניו, או שע"י לימוד התורה נעשה שינוי באדם הלומד שמתעלה למדריגה שאינו שייך

(48) ראה גם סהמ"צ להצ"צ מצות בנין מקדש פ"ב (דרמ"צ פו, ב ואילך).

(52) שיחות ערחה"ש ס" ויום ב' דחה"ש ס" (לעיל ע' ...).

(49) פינחס כח, ב.

(53) ראה תענית ז, א. תניא פ"ד (ח, ב).

(54) "אלקי נצור" בסוף תפלת העמידה.

וראה לקו"ת במדבר טו, סע"ב ואילך. ובכ"מ.

(55) אבות פ"ג מ"ז.

(50) ראה ברכות נו, סע"א. חגיגה יד, א.

(51) ראה סה"מ תרנ"ז ע' רג ואילך.

ועוד.

(51) ראה סה"מ תרנ"ז ע' רג ואילך.

ועוד.